

EKONOMİ GÖSTERGELERİ

ARALIK 2015

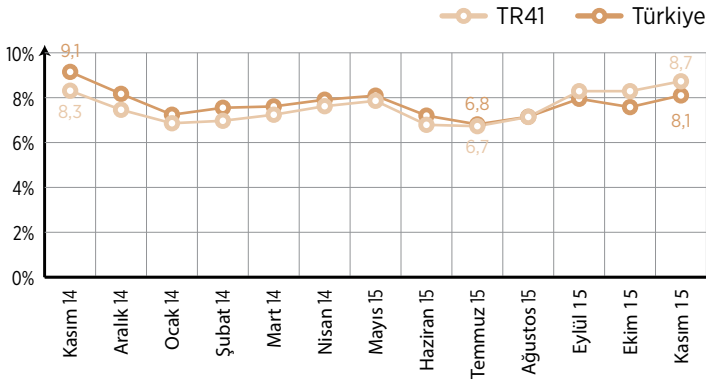

Ekonomi Göstergeleri Bülteni
2015-12

www.bebka.org.tr

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

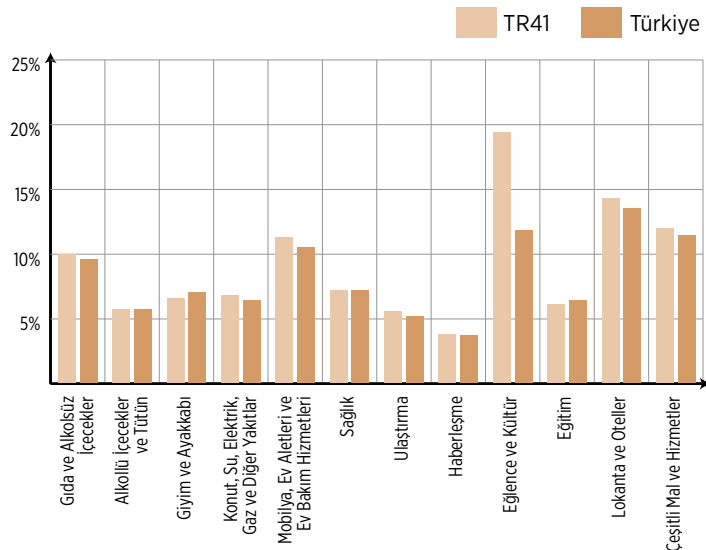
➤ TÜKETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ (TÜFE)

2015 yılı Kasım ayında 2003 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksi bir önceki aya göre ülke genelinde %0,67, TR41 Bölgesinde ise %0,41 artış yaşamıştır.

Ülke geneli yıllık en fazla artış %13,44 ile lokanta ve oteller grubunda gerçekleşti. TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre eğlence ve kültür (%11,74), çeşitli mal ve hizmetler (%11,37), ev eşyası (%10,50), gıda ve alkolsüz içecekler (%9,51) artışın yüksek olduğu diğer ana harcama gruplarıdır.

➤ TÜFE ANA HARCAMA GRUPLARI

TÜFE'de Türkiye geneli yıllık enflasyon %8,10 TR41 Bölgesinde ise %8,73 olarak gerçekleşti

Aylık en yüksek artış %5,37 ile giyim ve ayakkabı grubunda oldu. Ana harcama grupları itibarıyla 2015 yılı Kasım ayında endekste yer alan gruplardan gıda ve alkolsüz içeceklerde %1, ev eşyasında %0,66, konutta %0,54 ve haberleşmede %0,35 artış gerçekleşti.

Aylık en fazla düşüş gösteren grup %0,78 ile ulaştırma oldu. Ana harcama grupları itibarıyla 2015 yılı Kasım ayında endekste yer alan gruplardan eğlence ve kültürde %0,54 ve çeşitli mal ve hizmetlerde %0,28 düşüş gerçekleşti.

Aylık en yüksek artış %1,61 ile TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)'de oldu. İstatistiki Bölge Birim Sınıflaması (İBBS) 2. Düzey'de bulunan 26 bölge içinde, bir önceki yılın Aralık ayına göre en yüksek artış %9,45 ile TR22 (Balıkesir, Çanakkale) bölgesinde, bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış %9 ile TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) bölgesinde ve on iki aylık ortalamalara göre en yüksek artış %8,20 ile TR31 (İzmir) bölgesinde gerçekleşti.

TR41 Bölgesinde ana harcama gruplarında bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış %19,34 ile eğlence ve kültür grubunda gerçekleşti

Endekste yer alan diğer gruplardan lokanta ve oteller grubunda %14,21, çeşitli mal ve hizmetler grubunda %11,92, ev eşyasında %11,22, gıda ve alkolsüz içeceklerde %9,95, sağlıkta %7,12, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar grubunda %6,77, giyim ve ayakkabıda %6,50, eğitimde %6,09, alkollü içecekler ve tütün %5,68, ulaştırmada %5,51, ve haberleşmede %3,71 olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2015

ENFLASYON GÖSTERGELERİ

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi aylık %1,42 düştü

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Kasım 2015

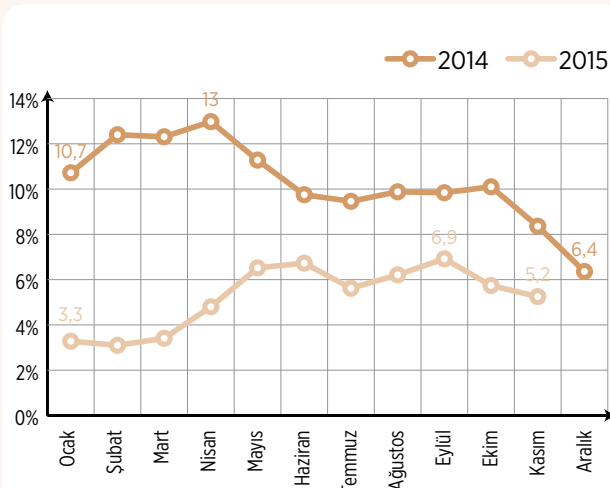
Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2015 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %1,42 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,06 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %5,25 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %5,33 artış gösterdi.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları (2003=100), Kasım 2015

SEKTÖRLER (NACE REV.2)	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN ARALIK AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN AYNI AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ON İKİ AYLIK ORTALAMALARA GÖRE DEĞİŞİM (%)
Yİ-ÜFE	250,13	-1,42	6,06	5,25	5,33
B-Madencilik ve Taşocakçılığı	339,18	-0,37	1,25	-0,32	-1,78
C-İmalat Sanayi	247,30	-1,26	6,66	6,11	6,06
D-Elektrik, Gaz	237,65	-3,69	0,71	-2,23	-0,29
E-Su temini	251,56	1,11	18,70	18,91	21,03

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi Ana Sanayi Grupları ve Değişim Oranları (2003=100), Kasım 2015

ANA SANAYİ GRUPLARI	Yurt İçi ÜFE	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN ARALIK AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ÖNCEKİ YILIN AYNI AYINA GÖRE DEĞİŞİM (%)	ON İKİ AYLIK ORTALAMALARA GÖRE DEĞİŞİM (%)
Yurt İçi ÜFE	250,13	-1,42	6,06	5,25	5,33	
Ara mali	250,16	-1,23	6,20	5,93	5,06	
Dayanıklı Tüketim Mali	184,36	-1,29	12,68	13,91	8,99	
Dayanısız Tüketim Mali	233,25	-0,84	6,14	6,46	10,71	
Enerji	325,43	-3,48	-0,36	-5,44	-5,70	
Sermaye Mali	214,99	-0,98	9,66	8,64	5,41	

En yüksek aylık düşüş kok ve rafine petrol ürünlerinde gerçekleşti

Bir önceki aya göre endekslerin en fazla düşüş gösterdiği alt sektörler; kok ve rafine petrol ürünleri (%-7,21), elektrik, gaz üretim ve dağıtım (%-3,69), diğer mamul eşyalar (%-3,68) alt sektörleridir. Buna karşılık tütün ürünleri (%4,64), ham petrol ve doğal gaz (%2,03) ve ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç) (%1,29) bir ay önceye göre endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Ana sanayi gruplarında en yüksek aylık düşüş enerji mallarında gerçekleşti

Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2015 yılı Kasım ayında en yüksek aylık ve yıllık düşüş enerji mallarında gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2015

İHRACAT GÖSTERGELERİ

➤ İHRACAT (ABD DOLARI, Kanuni Merkez Bazında)

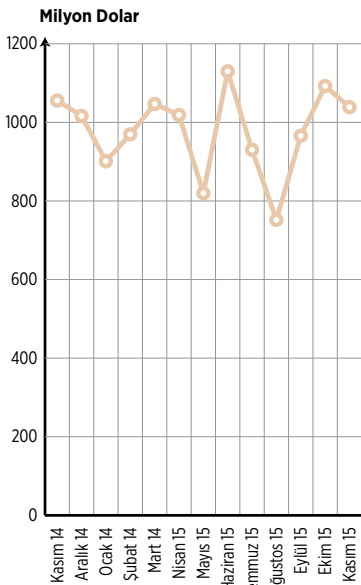
	KASIM 2015	OCAK- KASIM (2015)	OCAK- KASIM (2014)	ARTIŞ-AZALIŞ
Bursa	1.038.841.000 \$	10.638.712.000 \$	11.725.232.000 \$	-1.086.520.000 \$
Eskişehir	72.287.000 \$	764.417.000 \$	824.550.000 \$	-60.133.000 \$
Bilecik	8.288.000 \$	115.105.000 \$	77.068.000 \$	38.037.000 \$

Not: Rakamlar yuvarlamaya tabi tutulmuştur

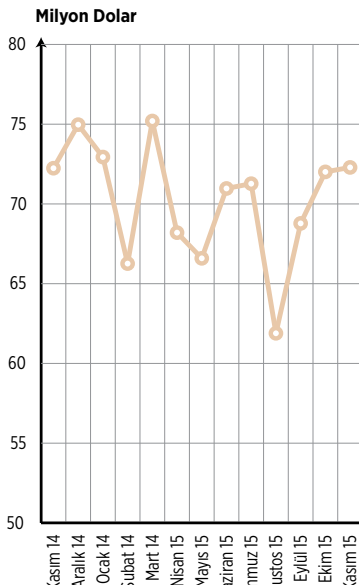
TR41 Bölgesi illerinden Bursa'da 2015 yılı Kasım ayında 1.040 milyon dolara yaklaşan bir ihracat gerçekleştirilmiştir. 2014 yılı ile kıyaslandığında 2015 yılında Ocak-Kasım döneminde Bursa'dan yapılan toplam ihracatta 1.085 milyar doları aşan bir azalış yaşanmıştır. Aynı dönem kıyaslandığında, Eskişehir ihracatında ise 60 milyon doların biraz üze-

rinde bir azalış gerçekleşmiştir. Göreceli olarak Bursa ve Eskişehir illerine göre daha az ihracata sahip olan Bilecik'te ise, 2015 yılının Kasım ayında ihracat 8.3 milyon dolara yaklaşan bir değere sahip olmuştur. 2014 yılı ile kıyaslandığında, Bilecik'te yıl boyunca 38 milyonu aşan bir artış yaşandığı ortaya çıkmaktadır.

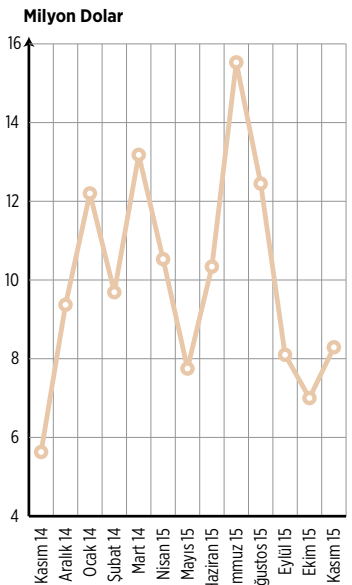
➤ BURSA

➤ ESKİŞEHİR

➤ BİLECİK

Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2015

İHRACAT GÖSTERGELERİ

2015 yılı Kasım ayında TR41 Bölgesinde en fazla ihracat yapılan 5 ülke arasında Almanya, İtalya ve Fransa önde gelmektedir.

↘ ÜLKELER BAZINDA İHRACAT

↘ BURSA

KASIM 2015	
Almanya	155.255.000 \$
İtalya	121.169.000 \$
Fransa	95.243.000 \$
ABD	66.975.000 \$
İspanya	55.430.000 \$

KASIM 2014	
Almanya	155.997.000 \$
İtalya	93.053.000 \$
Fransa	91.884.000 \$
Birleşik Krallık	70.883.000 \$
ABD	69.568.000 \$

↘ ESKİŞEHİR

KASIM 2015	
ABD	23.744.000 \$
Almanya	8.110.000 \$
Fransa	6.359.000 \$
Romanya	2.243.000 \$
Belçika	2.059.000 \$

KASIM 2014	
ABD	22.574.000 \$
Almanya	7.608.000 \$
Fransa	5.422.000 \$
Avusturya	2.789.000 \$
Belçika	2.417.000 \$

↘ BİLECİK

KASIM 2015	
Brezilya	1.840.000 \$
Çin	1.092.000 \$
İsveç	601.000 \$
Filipinler	519.000 \$
Fransa	476.000 \$

KASIM 2014	
Çin	834.000 \$
Suudi Arabistan	684.000 \$
Azerbaycan-Nahçıvan	464.000 \$
İsrail	347.000 \$
ABD	265.000 \$

Bu dönemde, bir önceki yıla göre Bursa ilinden İtalya ve Fransa'ya ihracat artarken Almanya ve ABD'ye yapılan ihracat azaltılmıştır. Eskişehir ilinde de 2015 yılında Kasım ayında en fazla ihracat yapılan ülkelere

ABD, Fransa ve Almanya'ya ihracat artarken Belçika'ya ihracat azalmıştır. Bilecik ilinin ihracat rakamları incelendiğinde ise Çin'e olan ihracatın arttığı görülürken Brezilya'ya yapılan ihracat da dikkat çekmektedir.

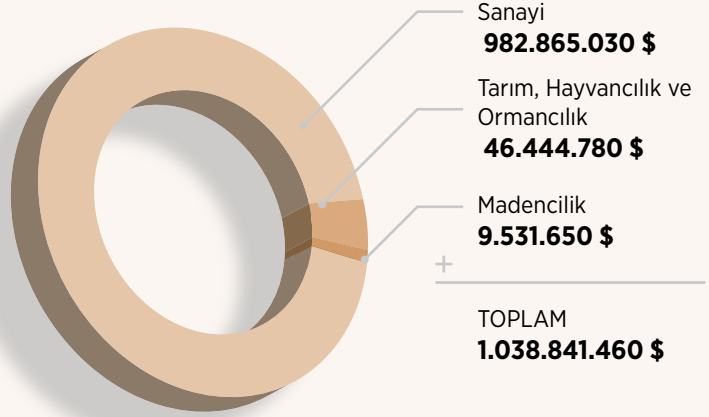
Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2015

İHRACAT GÖSTERGELERİ

➤ BURSA

2015 yılı Kasım ayında Bursa'dan yapılan ihracatın %95'i sanayi sektörüne aittir

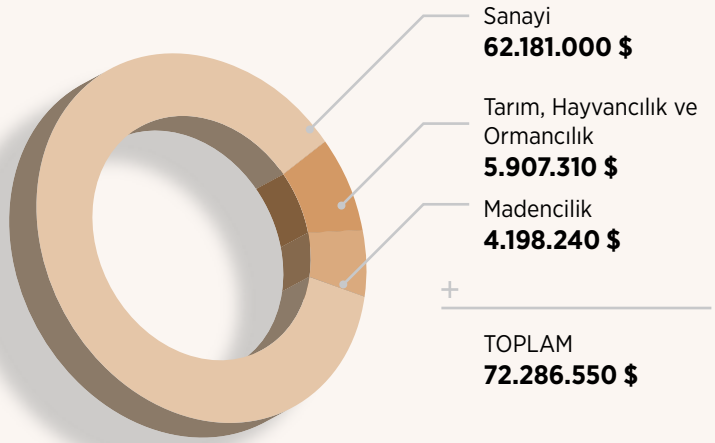
Tarım, hayvancılık ve ormancılık ürünleri ihracatı toplam ihracatın %4'ü kadardır. Madencilik sektöründen yapılan ihracat ise %1 dolaylarındadır.

➤ ESKİŞEHİR

Eskişehir ilinin başlıca ihracat sektörü olan sanayi, Kasım ayında toplam ihracatın %86'sını oluşturmaktadır.

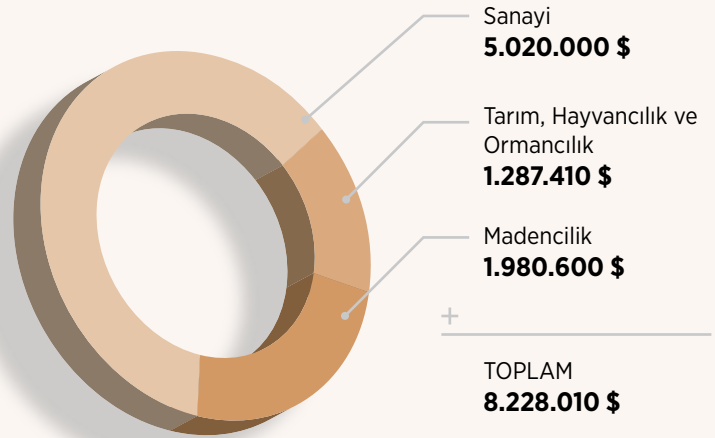
Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründe bu oran %8 olarak gerçekleşmiş iken madencilik sektörüne ait olan ihracat da toplam ihracatın %6'sı dolaylarındadır.

➤ BİLECİK

Bilecik'te %61 pay ile en fazla ihracat sanayi sektörü tarafından yapılmıştır.

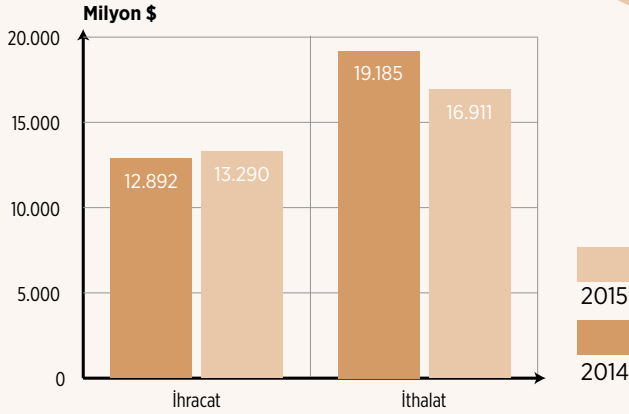
Bilecik ilinde %61'lik ihracat payına sahip olan sanayi sektörünü %15 ile madencilik sektörü takip etmektedir. Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründen bu dönemde yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı da %24 dolaylarındadır.

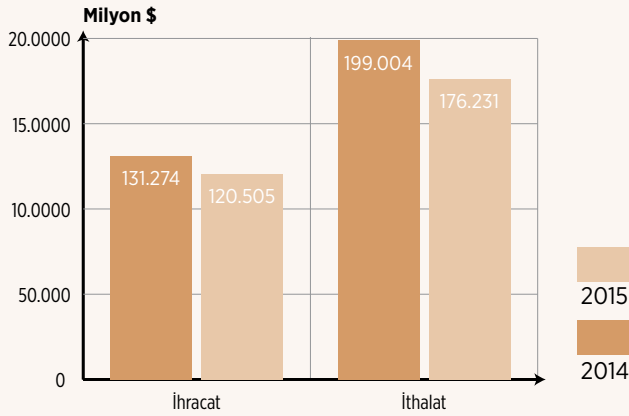
Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), 2015

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

Dış Ticaret, Ekim 2014 - 2015

Dış Ticaret, Ocak - Ekim 2015

İhracat %3,1 arttı, ithalat %11,9 azaldı Dış ticaret açığı %42,5 azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2015 yılı Ekim ayında, 2014 yılının aynı ayına göre %3,1 artarak 13 milyar 290 milyon dolar, ithalat %11,9 azalarak 16 milyar 911 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ekim ayında dış ticaret açığı %42,5 azalarak 6 milyar 293 milyon dolardan 3 milyar 621 milyon dolara düştü. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2014 Ekim ayında %67,2 iken, 2015 Ekim ayında %78,6'ya yükseldi.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat %2,1 azaldı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2015 Ekim ayında bir önceki aya göre ihracat %2,1, ithalat %1,2 azaldı. Takvim etkilerinden

arındırılmış seriye göre ise; 2015 yılı Ekim ayında önceki yılın aynı ayına göre ihracat %6,5, ithalat %17,7 azaldı.

AYLARA GÖRE DIŞ TİCARET, EKİM 2015 (MİLYON ABD \$)								
AYLAR	YIL	İHRACAT (FOB)		İTHALAT (CIF)		DIŞ TİCARET DENGESİ		İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI
		DEĞER	DEĞİŞİM (%)	DEĞER	DEĞİŞİM (%)	DEĞER	DEĞİŞİM (%)	
Ocak-Ekim	2014	131.274		199.004		-67.731		66,0
	2015	120.505	-8,2	176.231	-13,0	-52.726	-22,2	69,6
Ekim	2014	12.892		19.185		-6.293		67,2
	2015	13.290	3,1	16.911	-11,9	3.621	-42,5	78,6

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2015

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

➤ Avrupa Birlięi'nin ihracattaki payı %47,3 oldu

Avrupa Birlięi'nin (AB-28) ihracattaki payı 2014 Ekim ayında %44,1 iken, 2015 Ekim ayında %47,3 oldu. AB'ye yapılan ihracat, 2014 yılının aynı ayına göre %10,7 artarak 6 milyar 288 milyon dolar olarak gerçekleşti.

➤ En fazla ihracat yapılan lkeler Almanya, İngiltere ve Irak oldu

Almanya'ya yapılan ihracat 2015 yılı Ekim ayında 1 milyar 320 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (986 milyon dolar), Irak (870 milyon dolar) ve İtalya (707 milyon dolar) takip etti.

➤ Çin'den 2 milyar doların üzerinde ithalat yapıldı

Çin'den yapılan ithalat, 2015 yılı Ekim ayında 2 milyar 270 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla Almanya (1 milyar 820 milyon dolar), Rusya (1 milyar 517 milyon dolar) ve İtalya (925 milyon dolar) izledi.

➤ İmalat sanayinin toplam ihracattaki payı %92,9 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.3 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Ekim ayında ISIC Rev.3'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %92,9'dur. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %4,1, orta yüksek teknoloji ürünlerinin payı ise %31,9'dur.

➤ En fazla orta yüksek teknoloji grubu ürünleri ithal edildi

İmalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %82,5'tir. Yüksek teknoloji rnlerinin 2015 Ekim ayında imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %16,2, orta yüksek teknoloji ürünlerinin payı ise %45,6'dır.

Teknoloji Yoęunluęuna Göre Dış Ticaret, Ekim 2015 (Milyon ABD \$)

	EKİM				OCAK-EKİM			
	2014		2015		2014		2015	
	DEğER	%	DEğER	%	DEğER	%	DEğER	%
İHRACAT (FOB)								
Toplam	11.938	100,0	12.344	100,0	122.881	100,0	112.991	100,0
Yüksek teknoloji rnler	436	3,7	509	4,1	4.059	3,3	3.941	3,5
Orta yüksek teknoloji ürünler	3.722	31,2	3.932	31,9	38.745	31,5	35.215	31,2
Orta dŐk teknoloji ürünler	3.373	28,3	3.402	27,6	36.474	29,7	34.510	30,6
DŐk teknoloji ürünler	4.408	36,9	4.501	36,5	43.603	35,5	39.245	34,8
İTHALAT (CIF)								
Toplam	14.774	100,0	13.945	100,0	153.889	100,0	139.149	100,0
Yüksek teknoloji ürünler	2.120	14,3	1.159	16,2	21.235	13,8	21.623	15,5
Orta yüksek teknoloji ürünler	6.391	43,3	6.358	45,6	64.882	42,2	61.344	44,1
Orta dŐk teknoloji ürünler	4.301	29,1	3.465	24,9	46.407	30,2	37.451	26,9
DŐk teknoloji ürünler	1.961	13,3	1.862	13,4	21.364	13,9	18.731	13,5

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir. Teknoloji yoğunluğuna göre ürün grupları sınıflaması OECD tarafından ISIC Rev.3 sınıflaması baz alınarak hazırlanmıştır.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2015

DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

↘ Dış Ticaret Endeksleri, Ekim 2015

İhracat birim değer endeksi %10,3 azaldı

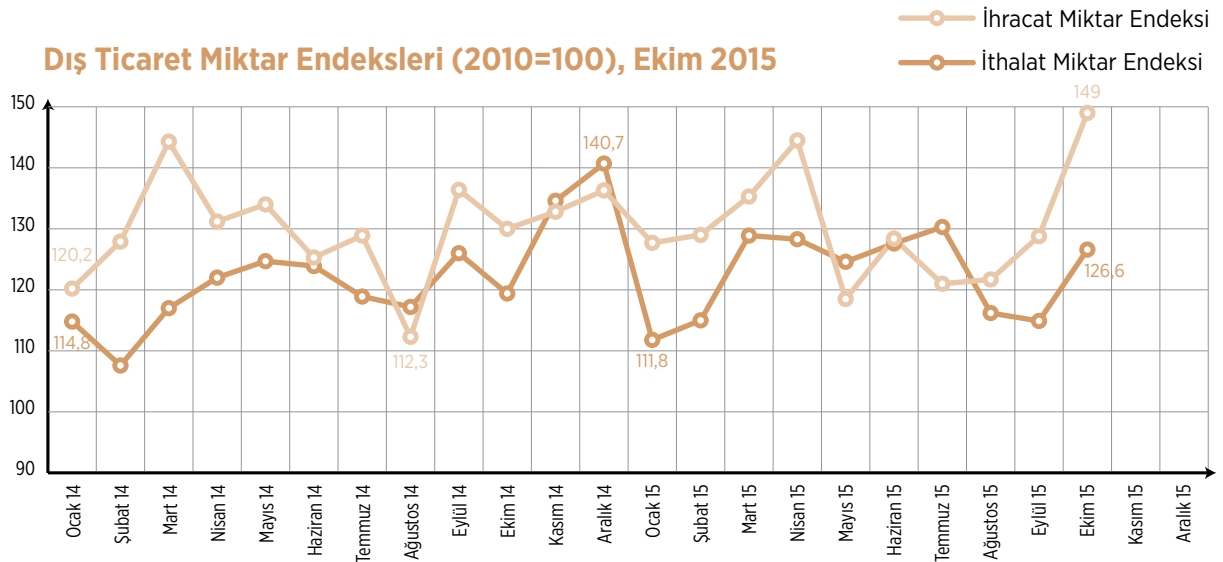
İhracat birim değer endeksi Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %10,3 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, “gıda, içecek ve tütün”de %11,1, “ham maddelerde (yakıt hariç)” %13,3, “yakıtlar”da %44,8 ve “imalat (gıda, içecek, tütün hariç) sanayi”nde %8,4 azaldı.

İthalat birim değer endeksi %16,8 azaldı

İthalat birim değer endeksi Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %16,8 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, “gıda, içecek ve tütün”de %8,9, “ham maddelerde (yakıt hariç)” %23,6, “yakıtlar”da %42,5 ve “imalat (gıda, içecek, tütün hariç) sanayi”nde %6,8 azaldı.

İhracat birim değer endeksi %10,3 azaldı
İthalat birim değer endeksi %16,8 azaldı

Dış Ticaret Miktar Endeksleri (2010=100), Ekim 2015

İhracat miktar endeksi %14,9 arttı

İhracat miktar endeksi Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %14,9 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, “gıda, içecek ve tütün”de %19,6, “ham maddelerde (yakıt hariç)” %1,3, “yakıtlar”da %4,8 ve “imalat (gıda, içecek, tütün hariç) sanayi”nde %8,8 arttı.

İthalat miktar endeksi %6 arttı

İthalat miktar endeksi Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %6 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, “gıda, içecek ve tütün”de %1 ve “ham maddelerde (yakıt hariç)” %6,6 azalırken, “yakıtlar”da %13,3 ve “imalat (gıda, içecek, tütün hariç) sanayi”nde %6,6 arttı.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2015

DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ

↘ Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ihracat miktar endeksi %6 azaldı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2015 Eylül ayında 143,7 olan ihracat miktar endeksi %6 azalarak, 2015 Ekim ayında 135,1 oldu. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2014 Ekim ayında 140,6 olan ihracat miktar endeksi % 2,4 artarak, 2015 Ekim ayında 144 oldu.

↘ Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ithalat miktar endeksi %4,4 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2015 Eylül ayında 121,4 olan ithalat miktar endeksi %4,4 artarak, 2015 Ekim ayında 126,8 oldu. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2014 Ekim ayında 123,6 olan ithalat miktar endeksi %2,6 artarak, 2015 Ekim ayında 126,8 oldu.

↘ Dış ticaret haddi 2015 yılı Ekim ayında 108,8 olarak gerçekleşti

İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksinin bölünmesiyle hesaplanan ve 2014 yılı Ekim ayında 100,9 olarak elde edilmiş olan dış ticaret haddi, 2015 yılı Ekim ayında 108,8 oldu.

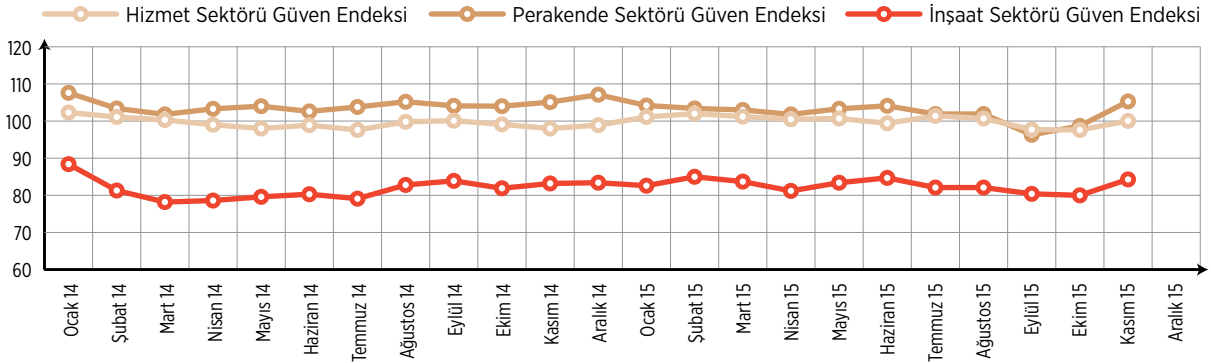
Dış Ticaret Endeksleri (2010=100), Ekim 2015

	İHRACAT			İTHALAT		
	ENDEKS		DEĞİŞİM (%)	ENDEKS		DEĞİŞİM (%)
	2014 Ekim	2015 Ekim	2015 Ekim / 2014 Ekim	2014 Ekim	2015 Ekim	2015 Ekim / 2014 Ekim
BİRİM DEĞER ENDEKSLERİ						
Genel	104,8	94,0	-10,3	103,9	86,4	-16,8
Gıda, içecek ve tütün	118,6	105,4	-11,1	104,2	94,9	-8,9
Hammaddeler	108,1	93,7	-13,3	103,6	79,1	-23,6
Yakıtlar	118,0	65,2	-44,8	113,1	65,1	-42,5
İmalat (Gıda, içecek ve tütün hariç)	102,8	94,2	-8,4	102,9	95,9	-6,8
SITC'de başka yerde sınıflandırılmayan mallar	94,2	99,6	5,7	87,7	78,3	-10,7
MİKTAR ENDEKSLERİ						
Genel	129,6	149,0	14,9	119,4	126,6	6,0
Gıda, içecek ve tütün	139,5	166,9	19,6	154,9	153,3	-1,0
Hammaddeler	115,9	117,4	1,3	106,7	99,6	-6,6
Yakıtlar	135,7	142,1	4,8	119,0	134,9	13,3
İmalat (Gıda, içecek ve tütün hariç)	130,1	141,5	8,8	116,5	124,2	6,6
SITC'de başka yerde sınıflandırılmayan mallar	46,1	384,5	734,3	198,3	118,6	-40,2

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2015

SEKTÖREL GÜVEN ENDEKSLERİ

➤ Kasım 2015

Hizmet sektörü güven endeksi %1,9 arttı

Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Ekim ayında 98,20 iken, Kasım ayında 100,04 değerine yükseldi. Hizmet sektörü güven endeksindeki bu artış; son üç aylık dönemde “iş durumunun” iyileştiğini ve “hizmetlere olan talebin” arttığını değerlendiren ayrıca gelecek üç aylık dönemde “hizmetlere olan talebin” artacağını bekleyen girişim yöneticisi sayısının artmasından kaynaklandı. Hizmet sektöründe bir önceki aya göre; iş durumu ve hizmetlere olan talep endeksleri %0,2 artarken, hizmetlere olan talep beklentisi endeksi %4,8 arttı.

Perakende ticaret sektörü güven endeksi %5,9 arttı

Mevsim etkilerinden arındırılmış perakende ticaret sektörü güven endeksi Kasım ayında 105,29 değerine yükseldi. Perakende ticaret sektörü güven endeksindeki bu yükselme; son üç aylık dönemde “iş hacmi-satışların” arttığını değerlendiren ve gelecek üç aylık dönemde “iş hacmi-satışların” artacağını bekleyen girişim yöneticisi sayısının artmasından kaynaklandı. “Mevcut mal stok seviyesinin” mevsim normallerinin altında olduğunu değerlendiren girişim yöneticisi sayısı ise azaldı. Perakende ticaret sektöründe bir önceki aya göre; iş hacmi-satışlar ve iş hacmi-satışlar beklentisi endeksleri sırasıyla %4,4 ve %17,2 artarken, mevcut mal stok seviyesi endeksi %4,3 azaldı.

İnşaat sektörü güven endeksi %5 arttı

Mevsim etkilerinden arındırılmış inşaat sektörü güven endeksi bir önceki ayda 80,28 iken, Kasım ayında 84,29 değerine yükseldi. İnşaat sektörü güven endeksindeki bu artış; “alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyinin” mevsim normallerinin üzerinde olduğunu değerlendiren ve gelecek üç aylık dönemde “toplam çalışan sayısında” artış bekleyen girişim yöneticisi sayısının artmasından kaynaklandı. İnşaat sektöründe bir önceki aya göre; alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi ve toplam çalışan sayısı beklentisi endeksleri sırasıyla %5,9 ve %4,4 arttı.

Mevsim Etkilerinden Arındırılmış Sektörel Güven Endeksleri, Alt Kalemleri ve Değişim Oranları, Kasım 2015

	ENDEKS		BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE DEĞİŞİM (%)	
	2015 10	2015 11	2015 10	2015 11
Hizmet Sektörü Güven Endeksi	98,20	100,04	0,1	1,9
İş durumu (son 3 aylık dönemde)	92,73	92,88	-0,8	0,2
Hizmetlere olan talep (son 3 aylık dönemde)	92,84	92,98	0,7	0,2
Hizmetlere olan talep beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	109,04	114,26	0,4	4,8
Perakende Ticaret Sektörü Güven Endeksi	99,45	105,29	2,8	5,9
İş hacmi-satışlar (son 3 aylık dönemde)	90,14	94,07	2,5	4,4
Mevcut mal stok seviyesi (*)	103,25	98,85	-0,8	-4,3
İş hacmi-satışlar beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	104,95	122,95	6,8	17,2
İnşaat Sektörü Güven Endeksi	80,28	84,29	-0,5	5,0
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	61,08	64,70	-4,4	5,9
Toplam çalışan sayısı beklentisi (gelecek 3 aylık dönemde)	99,47	103,87	2,0	4,4

(*) Mevcut mal stok seviyesi yayılma endeksinin artışı stok azalışını, azalışı ise stok artışını göstermektedir.

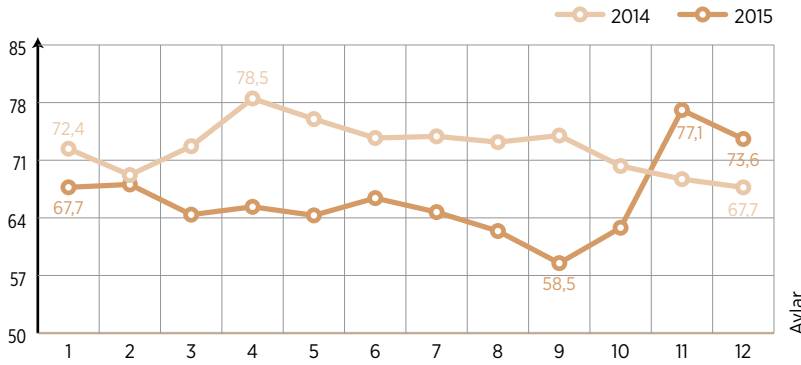
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2015

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

➔ Aralık 2015

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Aralık ayında bir önceki aya göre %4,6 oranında azaldı; Kasım ayında 77,15 olan endeks Aralık ayında 73,58 oldu.

Tasarruf etme ihtimali %1,9 arttı

Tasarruf etme endeksi arttı

Tasarruf etme ihtimali endeksi %1,9 oranında arttı. Kasım ayında 22,37 olan endeks, Aralık ayında 22,79 değerine yükseldi. Bu artış, tüketicilerin gelecek 12 aylık dönemde tasarruf etme ihtimallerinin bir önceki aya göre arttığını göstermektedir.

Genel ekonomik durum beklentisi %5,6 azaldı

Kasım ayında 105,90 olan genel ekonomik durum beklentisi endeksi %5,6 oranında azalarak, Aralık ayında 99,91 oldu. Bu azalış, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha iyi olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin sayısının bir önceki aya göre azaldığını göstermektedir.

İşsiz sayısı beklentisi %7,4 azaldı

İşsiz sayısı beklentisi endeksi bir önceki aya göre %7,4 oranında azalarak, Aralık ayında 78,41 değerine düştü. Bu düşüş, gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısında azalış bekleyenlerin azalmasından kaynaklandı.

Hanenin maddi durum beklentisi %2,6 azaldı

Hanenin maddi durum beklentisi endeksi bir önceki aya göre %2,6 oranında azaldı. Kasım ayında 95,66 olan endeks değeri Aralık ayında 93,19 oldu. Bu düşüş, gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durumunun daha iyi olacağını bekleyenlerin oranının azalmasından kaynaklandı.

Tüketici Güven Endeksi, Alt Kalemleri ve Değişim Oranları, Aralık 2015

	ENDEKS			BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE DEĞİŞİM ORANI (%)	
	2015 10	2015 11	2015 12	2015 11	2015 12
Tüketici Güven Endeksi (*)	62,78	77,15	73,58	22,9	-4,6
Hanenin maddi durum beklentisi	86,58	95,66	93,19	10,5	-2,6
Genel ekonomik durum beklentisi	80,87	105,90	99,91	30,9	-5,6
İşsiz sayısı beklentisi (**)	64,61	84,66	78,41	31,0	-7,4
Tasarruf etme ihtimali	19,07	22,37	22,79	17,3	1,9

(*) Beklentiler, gelecek 12 ay için sorgulanmaktadır.
(**) İşsiz sayısı beklentisi endeksinin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalış, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı göstermektedir.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2015

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki aya göre %0,1 arttı

➤ Eylül 2015

Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yılı) incelendiğinde, 2015 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %4,1 ve imalat sanayi sektörü endeksi %0,3 artarken elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise %2,8 azaldı.

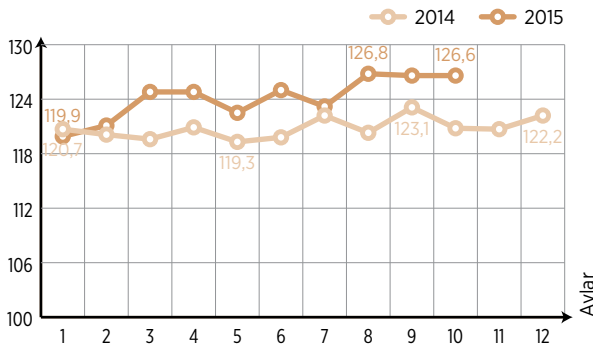
Sanayinin alt sektörleri (2010=100 temel yılı) incelendiğinde, 2015 yılı Ekim ayında bir önceki yılın aynı ayına göre madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %0,5 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi %5,0 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %4,1 arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre %4,6 arttı

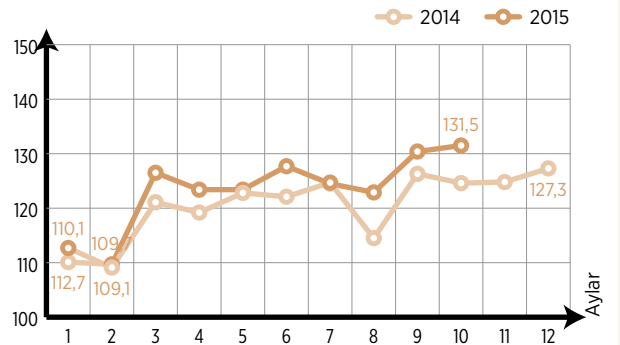
Sanayi Üretim Endeksi ve Değişim Oranları (2010=100), Ekim 2015

Sektör	ARINDIRILMAMIŞ	TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ		MEVSİM VE TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ	
	Endeks	Endeks	Yıllık Değişim (%)	Endeks	Aylık Değişim (%)
Toplam Sanayi	133,9	131,5	4,6	126,6	0,1
Madencilik ve Taşocakçılığı	118,2	117,0	-0,5	109,7	4,1
İmalat Sanayi	137,5	134,6	5,0	128,2	0,3
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	118,6	117,7	4,1	124,5	-2,8

Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (2010=100), Ekim 2015

Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (2010=100), Ekim 2015

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2015

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ VE ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış toplam sanayi endeksi, Ekim ayı itibariyle **126,6** oldu

Ana sanayi grupları (MIGs) sınıflamasına göre, 2015 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre en yüksek artış %4,2 ile dayanıklı tüketim malı imalatında gerçekleşti.

Ana Sanayi Gruplarına Göre Endeks ve Değişim Oranları (2010=100), Ekim 2015

Sektör	ARINDIRILMAMIŞ			TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ		MEVSİM VE TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ	
	Endeks	Endeks	Yıllık Değişim (%)	Endeks	Aylık Değişim (%)	Endeks	Aylık Değişim (%)
Toplam Sanayi	133,9	131,5	4,6	126,6	0,1	126,6	0,1
Ara malı imalatı	129,8	127,6	4,3	124,0	2,2	124,0	2,2
Dayanıklı Tüketim Malı İmalatı	143,0	140,8	5,5	130,8	4,2	130,8	4,2
Dayanısız Tüketim Malı İmalatı	136,8	134,0	1,2	121,9	-2,7	121,9	-2,7
Enerji	114,6	114,1	3,3	118,0	-1,8	118,0	-1,8
Sermaye Malı İmalatı	156,2	151,4	11,0	146,9	0,2	146,9	0,2

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayiinde en yüksek artış bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşti

İmalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2015 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre en yüksek artış %26,5 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatında gerçekleşti. Bu artışı, %16,2 ile makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı ve %15,4 ile diğer ulaşım araçlarının imalatı takip etti.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayiinde en yüksek düşüş başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatında gerçekleşti.

İmalat sanayi alt sektörleri incelendiğinde, 2015 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre en yüksek düşüş %5,4 ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatında gerçekleşti. Bu düşüşü, %4,9 ile elektrikli teçhizat imalatı ve %3,6 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması takip etti.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2015

➤ KURULAN VE KAPANAN ŞİRKET İSTATİSTİKLERİ

NUTS 3 KODU	İL ADI	2015 KASIM (BİR AYLIK)									2014 KASIM (BİR AYLIK)								
		KURULAN			TASFİYE			KAPANAN			KURULAN			TASFİYE			KAPANAN		
		Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Kooperatif	Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.	Şirket	Kooperatif	Şirket	Kooperatif	Ger. Kişi Tic. İşl.		
TR411	BURSA	215	4	53	19	2	27	3	26	155	1	55	31	3	33	4	72		
TR412	ESKİŞEHİR	42	1	77	3	0	7	0	30	45	0	115	9	2	10	0	47		
TR413	BİLECİK	6	0	13	0	0	1	2	6	4	0	8	1	0	1	0	14		
TOPLAM		263	5	143	22	2	35	5	62	204	1	178	41	5	44	4	133		

Kaynak: TOBB Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri, 2015

BİLİYOR MUYDUNUZ

- Osmanlı Devleti'nde devlet işlerinin kararlaştırıldığı ilk Divan-ı Hümayun'un Orhan Bey zamanında Bursa'da toplandığını

- Eskişehir'de bulunan Porsuk Çayı'nın Türkiye'de üzerinde ulaşım yapılan ilk akarsu olduğunu ve ilk yapay plaja ev sahipliği yaptığını

- Ülkemizde ilk uluslararası kayak yarışlarının 1955 yılı Şubat ayında Uludağ'da yapıldığını

- Ülkemizde İstanbul, Ankara ve İzmir'den sonra öğrenci alan ilk yükseköğretim kurumu olan Akşam Yüksek Ticaret Mektebi'nin 1958 yılında Eskişehir'de açılmış olduğunu

- Osmanlı kubbe mimarisinin ilk örneği olan Orhangazi Camisi'nin (Kurşunlu Cami) Bilecik'te inşa edildiğini

➤ Bazı Tanımlar

Dış ticaret haddi: İhracat birim değer endeksinin İthalat birim değer endeksine bölünmesi ile bulunur

Girişimlerin doğumu: Daha önceki yıllarda aktif çalışan olmayıp ilgili yıl içinde en az bir ücretli çalışanı ile aktif olan girişimleri ifade etmektedir

Girişimlerin ölümü: Sonraki yıllarda herhangi bir ücretli çalışanı olmayan ve ilgili yıl içinde en az bir ücretli çalışanı ile aktif olan girişimleri ifade etmektedir

İhracat birim değer endeksi: İhracatın birim

değerlerinde meydana gelen değişimdir

İstihdam oranı: Çalışan insan sayısının, çalışabilir yaştaki insan sayısına bölünmesiyle bulunan orandır

İşgücüne katılma oranı: İşgücünün kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus içindeki oranıdır

İşsizlik oranı: İş bulamayan nüfusun toplam işgücüne oranıdır

İşveren girişim: Herhangi bir referans yılda en az bir ücretli çalışanı ile aktif olan girişimleri

ifade eder

İthalat birim değer endeksi: İthalatın birim değerlerinde meydana gelen değişimdir

TÜFE: Halkın en fazla kullanmış olduğu mal ve hizmetlerin ortalama fiyat artışıdır

Tüketici güven endeksi: Tüketicilerin ekonomideki beklentilerini belirleyen bir ölçüttür

Sanayi üretim endeksi: Sanayi üretiminde meydana gelen artış ya da azalışı ifade eder

ÜFE: Genel olarak üreticilerin girdilerindeki ortalama fiyat artışıdır

www.bebka.org.tr

www.bebka.org.tr

Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttım İş Merkezi Buttım
Plaza Kat 6 16250 Osmangazi/Bursa TÜRKİYE

Telefon 0224 211 13 27 • Faks 0224 211 13 29